

יבין בקריאת ארבעה פסוקים אלו שהם כנגד ד' דמילוי יוד דשם ב"ן להשאר בו הארה מתוספת הרוח משבת שעברה

ז ואם אתאכל לא יתאכל ביום
 תליתא מרתק הוא לא יהי
 לרעוא: ח ודייכלגיה חוביה
 קבל ארי ית קודשא דיי אהל

ז ואם האכל יאכל ביום השלישי פגול
 הוא לא ירצה: ח ואכליו עונו ישא כִּי-

(7) And if it would be eaten at all on the third day, it is abominable; it will not be accepted. (8) And anyone who eats it, must bear his sin, because he has

RASHI

רש"י

(7) **And if it would be eaten at all ...** — *If this verse does not refer to [an intention in thought to eat the sacrifice] outside its time limit, since this has already been stated (Leviticus 7:18), “And if, [on the third day.] any of the flesh of his sacrifice would be eaten at all” [explained there by Rashi to refer to someone intending in thought, while slaughtering the sacrifice, to eat the sacrifice outside its time limit], then this verse must be utilized to refer to [someone who intends in thought, while slaughtering the sacrifice, to eat the sacrifice] outside its permitted location (Torat Kohanim 19:10). Now, one might think that if someone eats from this sacrifice [whose slaughterer intended in thought to eat it outside its permitted location], he is liable to the punishment of excision [just like a sacrifice whose slaughterer intended in thought to eat it outside its time limit]. Scripture, therefore, continues there (ibid.), “And the person who eats from it, must bear his sin” — “from it,” but not from anything else: this therefore excludes [from the punishment of excision, a sacrifice] slaughtered with the intention in thought [of eating it] outside its permitted location (Zevachim 29a). פגול — means: Abominable, as in the verse (Isaiah 65:4), “and the broth of abominable things (פגלים) is in their vessels.”*

(8) **And anyone who eats it, must bear his sin** — *This verse [is not referring to a sacrifice which was intended to be eaten outside (its time limit or) permitted location, for it is not connected with the case of the previous verse, but rather, it] is referring to a sacrifice [of which part or whole was] actually left over (בותר) its time limit. Now, [one might indeed think that this verse is a continuation of the previous one, referring to a sacrifice slaughtered with the intention to be eaten outside its permitted location, in which case, the perpetrator “must bear his sin,” i.e., incurs excision. However, this is incorrect, since] the punishment of excision is not incurred in the case of a sacrifice slaughtered [with the intention of eating it] outside its permitted location, for Scripture has already excluded this case [from the punishment of excision (see Rashi on verse 7 above)]. Rather, this verse [is not connected with the case in the previous verse, but] is referring to actual בותר. [And how do we know this?] In Tractate*

וַיִּשְׁתַּיְצִי אִנְשָׁא הֵהִיא מֵעַמִּיהָ:
ט וּבְמַחְצָדְכֹן יֵת חֲצָדָא
דְּאַרְעֵכֹן לֹא תִשְׁיַצִּי פִּאתָא
דְּחֻקְלָךְ לְמַחְצָד וּלְקֻטָּא
דְּחֻצְדָךְ לֹא תִלְקֹט: י וְכַרְמְךָ
לֹא תַעְלֵל וְנִתְרָא דְכַרְמְךָ לֹא
תִלְקֹט לְעַנְיִי וּלְגִיּוּרֵי תִשְׁבוּק
יְתְהוֹן אֲנָא יי אֱלֹהֵיכֹן:

אֶת־קֹדֶשׁ יְדוּהָ חֲלָל וְנִכְרַתָּהּ הַנֶּפֶשׁ הַהִוא
מֵעַמִּיהָ: ט וּבְבִקְצָרְכֶם אֶת־קִצִּיר אֲרָצְכֶם
לֹא תִכְלֶה פֶּאת שְׂדֵךְ לְקָצֹר וּלְקֹט קִצִּירְךָ
לֹא תִלְקֹט: י וְכַרְמְךָ לֹא תַעְוִלֵל וּפְרֹט
כַּרְמְךָ לֹא תִלְקֹט לְעַנְיִי וּלְגֵר תַּעֲזֹב אֹתָם
אֲנִי יְדוּהָ אֱלֹהֵיכֶם:

profaned that which is holy to the Lord; and that person will be cut off from his peoples. (9) When you reap the harvest of your land, you must not fully reap to the corner of your field, nor must you collect individual stalks [that fell] from your harvest. (10) And you must not pick the small clusters from your vineyard, nor must you collect the [fallen] individual grapes of your vineyard: you must leave them for the poor and the convert. I am the Lord your God.

RASHI

Kritot (5a) we learn this through a gezeirah shavah [namely, a Rabbinical tradition that links the word קדוש common to our verse and to Exodus 29:34, the latter dealing with actual [בותר]. (9) You must not fully reap to the corner of your field — [but rather, Scripture tells us] that one should leave the corner at the edge of his field [unharvested] (Torat Kohanim 19:15). ולקט — [This refers to individual] stalks which fall down at the time of harvest. [And

how many stalks constitute לקט?] One or two; however, three [or more stalks] do not constitute לקט [and the owner may collect these] (Peiah 6:5). (10) — לא תעולל — means: Do not take the small clusters (עוללות) which are in the vineyard. These [small clusters] are identifiable [according to the teaching in the Mishnah (Peiah 7:4), as follows]: “When are [clusters of grapes considered to be] עוללות [thus necessitating them to be left for the poor]? Any cluster of grapes which has neither a כתף [a shoulder] or a נטף [drippings]” (see Rashi Deuteronomy 24:21 for explanation). ופרט כרמך — [This refers to] the individual grapes which fall off at the time of the harvest. I am the Lord your God — A Judge Who exacts punishment; and I will only claim [nothing less than] the very souls [of those who rob the poor by transgressing these commandments], as the verse says (Proverbs 22:22-23), “Do not rob the poor ... for the Lord will plead their cause, and rob the souls of those who had robbed them.” (Torat Kohanim 19:22)

רש"י

בְּרִתּוֹת לְמִדּוּהוּ מְגִזְרָה שְׂדֵה: (ט) לֹא תִכְלֶה פֶּאת שְׂדֵךְ. שְׁיַנִּיחַ פֶּאֶה בְּסוֹף שְׂדֵהוּ (תּוֹרַת כַּהֲנִים). וּלְקֹט קִצִּירְךָ. שְׂבָלִים הַנוֹשְׂרִים בְּשַׁעַת קִצִּירָה, אַחַת, אוֹ שְׁתַּיִם, אֲבָל שְׁלֹשׁ אֵינָן לְקֹט. (תּוֹרַת כַּהֲנִים, פֶּאֶה ח): (י) לֹא תַעְוִלֵל. לֹא תַטֵּל עוֹלָלוֹת שְׂבָה, וְהֵן נִכְרוֹת. אִיזְהוּ עוֹלָלוֹת, כֹּל שֶׁאֵין לָהּ לֹא כֶּתֶף וְלֹא נֶטֶף. וּפְרֹט כַּרְמְךָ. גִּרְגְרֵי עֲנָבִים הַנוֹשְׂרִים בְּשַׁעַת בְּצִירָה. אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם. דִּין לְהַפְרֵעַ וְאֵינִי גוֹבֵה מִכֶּם אֲלֵא נִפְשׁוֹת, שְׁנֵאֲמַר (מִשְׁלֵי, כב, כב-כג): “אֵל תִּגְזֹל-דָּל וגו'... כִּי ה' יִרְיֵב רֵיבֵם וְגו'”:

PROPHETS Ezekiel 20

נביאים יחזקאל פרק כ

ח וְסָרִיבוּ עַל מִימְרֵי וְלֹא אָבוּ
לְקַבֵּל אֶת לִבְנֵי גִבּוֹרֵי יְת שְׁקוּצֵי
עֵינֵיהֶם לֹא אֲרַחֲקוּ וְיֵת פּוֹלְחֵן
טָעוֹת מִצְרָאִי לֹא שָׁבְקוּ
וְאֶמְרִית לְמִשְׁפַּחַת חִמְתֵּי
עֲלֵיהֶן דִּיחֹל רֹגְזֵי בְהוֹן בְּגוֹ
אֲרָעָא דְמִצְרָאִים: ט וְעַבְדֵּית
בְּדִיל שְׁמִי בְּדִיל דְלֹא יִתְחַל
לְעֵינֵי עַמְמֵיָא דִּי אֵינוֹן
בִּינֵיהֶן דְּאֲתַגְלִיתִי לְמִפְרָקוֹן
לְעֵינֵיהֶן לְאַפְקוּתְהוֹן מִאֲרָעָא
דְּמִצְרָאִים: י וְאֶפִּיקְתִּינוּן

ח וַיִּמְרוּ בִּי וְלֹא אָבוּ לְשָׁמֹעַ אֵלַי אִישׁ אֶת־שְׁקוּצֵי
עֵינֵיהֶם לֹא הִשְׁלִיכוּ וְאֶת־גְּלוּלֵי מִצְרַיִם לֹא עִזְבוּ
וְאָמַר לְשַׁפְּךָ חֲמַתִּי עֲלֵיהֶם לְכָלֹת אִפְּי בְּהֶם בְּתוֹךְ
אֲרָץ מִצְרָאִים: ט וְאָעַשׂ לְמַעַן שְׁמִי לְבַלְתִּי הִחַל
לְעֵינֵי הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־הֵמָּה בְּתוֹכָם אֲשֶׁר נִודַעְתִּי
אֵלֵיהֶם לְעֵינֵיהֶם לְהוֹצִיאֵם מֵאֲרָץ מִצְרָאִים:
י וְאוֹצִיאֵם מֵאֲרָץ מִצְרָאִים וְאֶבְאֵם אֶל־הַמִּדְבָּר:
יא וְאֲתַן לָהֶם אֶת־חֻקוֹתַי וְאֶת־מִשְׁפָּטֵי הַדֹּדְעוֹתַי
אוֹתָם אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אוֹתָם הָאָדָם וְחֵי בְּהֶם:

מִאֲרָעָא דְּמִצְרָאִים וְאֶעֱלֵתִינוּן לְמִדְבָּרָא: יא וְיִהְיִית לְהוֹן יֵת קִימֵי וְיֵת דִּינֵי הַדֹּדְעִית יֵתְהוֹן דָּאֵם יַעֲבִיד
תְּהוֹן אֲנָשָׁא וְיֵחֵי בְּהוֹן בְּחֵי עֲלֵמָא:

(8) But they rebelled against Me and would not consent to hearken to Me; they did not cast away, every man, the despicable idols from before their eyes, neither did they forsake the idols of Egypt; and I said to pour out My wrath over them, to give My anger full rein over them, in the midst of the land of Egypt. (9) But I wrought for the sake of My Name so that it should not be desecrated before the eyes of the nations in whose midst they were, before whose eyes I made Myself known to them, to bring them out of the land of Egypt. (10) And I brought them out of the land of Egypt, and I brought them into the wilderness. (11) And I gave them My statutes, and My ordinances I made known to them, which, if a man perform, he shall live through them.

RASHI

רש"י

(9) **That it should not be desecrated** — *That My Name should not be desecrated; since I became known to them and I promised to take them out, so that their enemies would*

(ט) לְבַלְתִּי הִחַל. שְׁלֹא יִתְחַלל שְׁמִי מֵאַחַר שְׁנוֹדְעוֹתַי
לָהֶם וְהִבְטַחְתִּים לְהוֹצִיאֵם שְׁלֹא יֵאמְרוּ הָאוֹיְבִים
מִבְּלַתִּי יִכְלַת:

not say, Because He does not have the ability.

WRITINGS Proverbs 26

כתובים משלי פרק כו

כ בְּאֵפֶס עֵצִים תִּכְבֶּה־אֵשׁ וּבְאֵין נִרְגָּזִין יִשְׁתַּק מְדוֹן: כ הֵיכְנָא דְלִית קִיסֵי דְעֵכָא

(20) Just as without wood, the fire goes out, so without a grumbler, the quarrel

RASHI

רש"י

(20) **So without a grumbler** — *A slanderer. מדון — the quarrel — quiets down.* (21) **As charcoal** — *on fire is*

(כ) וּבְאֵין נִרְגָּזִין. שֶׁל לְשׁוֹן הָרַע: יִשְׁתַּק מְדוֹן.
הַמְרִיבָה: (כא) פָּחֶם. שֶׁל אֵשׁ עֲשׂוּי לְהַבְעִיר גְּחָלִים

capable of igniting embers.

נֹרָא וְהִיכְנָא דְלִית שְׂגוּשָׂא
 לְשִׁתְּק תַּגְרָא: כּא טְרַטְמֶקְל
 לְגוּמְרִי וְקִיסִי לְנֹרָא וְגִבְרָא
 תַּגְרָנָא מְחַרָה בְּהוּתָא: כּב מְלוּי
 דְשְׂגוּשָׂא מְדַכְנָן לִיה וְהַנּוּן
 נַחְתָּן לְגוּה דְכָרְסָא: כּג הִיד
 כְּסָפָא מְסֻלְיָא דְקָרִים עַל חֶסְפָא הִיכְנָא שְׁפוּתָא דְדִלְקוֹן וְלִיבָא בִישָׂא:

כּא פָּחַם לְגַחְלִים וְעֵצִים לְאֵשׁ וְאִישׁ מְדוֹנִים
 (קרי מְדֻנִים) לְחֶרְחֵר־רִיב: כּב דְּבַרִי נִרְגָּן כְּמַתְּלֵהֶמִים
 וְהֵם יִרְדּוּ חֲדָרֵי־בָטָן: כּג כְּסָפָא סִיגִים מְצַפֶּה עַל־
 חָרֵשׁ שְׁפָתַיִם דְּלִקִים וְלִב־רַע:

quiets down. (21) As charcoal is for coals and wood is for fire, so is a quarrelsome man for kindling strife. (22) Words of a grumbler are as though waging battle, and they penetrate the innermost parts of the body. (23) Burning lips and a wicked heart are like silver dross overlaid on earthenware.

RASHI

and wood is capable of kindling fire, and a quarrelsome man of kindling strife. (22) And they penetrate — *The words of the spies became their death. (23) Silver dross* — *attached to the earthenware in which it is refined, so are* — **burning lips** — *which pursue people with hypocritical talk.*

רש"י
 וְעֵצִים לְהַסִּיק אֵשׁ וְאִישׁ מְדוֹן לְחֶרְחֵר רִיב: (כּב) וְהֵם יִרְדּוּ. דְּבַרִי הַמְרַגְלִים הִיָּה לְהֵם לְמִיתָה: (כּג) כְּסָפָא סִיגִים. הַמְדַבְּקִים עַל הַחָרֵס שְׁצוּרִפִים אוֹתוֹ בּו. בָּן: שְׁפָתַיִם דְּלִקִים. הַרוֹדְפִים אַחַר הַבְּרִיּוֹת וּמְדַבְּרִים אֶחָד בְּפִה וְאֶחָד בְּלִב:

Mishnah Eruvin, chapter 6

משנה עירובין פרק ו

(1) [Biblically, one is forbidden to carry only into a public domain, however, the Court of King Shlomoh instituted the Rabbinic prohibition of carrying into an area used by

א הָדָר עִם הַנְּכָרִי בְּחֶצֶר, אוֹ עִם מִי שְׂאִינוּ מוֹדָה בְּעֵרוּב, הָרִי זֶה אוֹסֵר עָלָיו (דְּבַרִי רַבִּי מְאִיר). רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב אוֹמֵר, לְעוֹלָם אֵינוֹ אוֹסֵר עַד שְׂהִיּוּ

more than one family, since it can easily be confused with carrying in a public domain. The Rabbis also instituted two procedures which would permit the carrying into an area such as a courtyard (1) *eruv chatzeirot* whereby two or more families are symbolically merged into one family or (2) one of the families makes a *bitul reshut* — symbolically giving up his right to carry from his house into the area for that Sabbath. In both these procedures the end result is that the area is now considered a completely private domain.] If a man lives in a courtyard with a heathen or with one who does not acknowledge the principle of *eruv* [i.e., a *kuti*] either of them causes him to be [Rabbinically] restricted in the use of the courtyard [even with the aforementioned procedures, unless he rents his rights from him], these are the words of Rabbi Meir. Said Rabbi Eliezer ben Yaakov: [in reality you also, agree that the prohibition instituted by the Court of King Shlomoh was only where the courtyard was shared by Jews. However, here where he shares the courtyard with a heathen, the latter Rabbis instituted this prohibition of carrying, unless he rents his rights from the heathen, so as to discourage Jews from living

בְּנוֹ עוֹבְדֵי מַבְרַטְנוֹרָא

א הָדָר עִם מִי שְׂאִינוּ מוֹדָה בְּעֵרוּב. כּוּתִי: הָרִי זֶה אוֹסֵר עָלָיו. לְטַלְטֵל מִבֵּיתוֹ לַחֹצֵר, עַד שִׁישְׁכּוֹר מִמֶּנּוּ רְשׁוּת שִׁישׁ

a [joint] courtyard forgot to join in the *eruv* [and subsequent to the Sabbath he made a *bitul reshut* regarding the courtyard, but did not give up his rights regarding his house] his house is forbidden both to him and to them for the carrying in or out of any object, [since his house is under his jurisdiction, it is considered a separate domain from that of the

courtyard] but [to carry from or into] their houses are permitted both to him and to them [since he gave up his right to the courtyard, the courtyard and the houses are all considered as being in one domain]. If they presented their rights to him, he is permitted the unrestricted use of the courtyard but they are [now] forbidden [since they all gave up their rights, the only way we could allow them to carry would be if the other residents would be considered guests of the now single owner of the entire area. However, being that this would seem highly irregular, they are all prohibited from carrying there]. If there were two [individuals who forgot to join in the *eruv* and the other residents who joined in the *eruv* gave up their rights in favor of these two] they impose restrictions upon one another [and carrying will be prohibited even if, subsequent to all the tenants giving up their rights to these two, one now ceded his rights to the other] because one tenant may present his rights and also acquire the rights of others while two tenants may present their rights but cannot acquire [since acquiring the rights of the others does not permit them to carry anyway, therefore, the *bitul reshut* was not valid]. (4) When must one's share be given up? The School of Shammai says: While it is yet day [before the Sabbath, since he is, in effect, transferring his rights to another and one may not transfer something to another on the Sabbath] and the School of Hillel says: [Even] after dusk [since this should not be regarded as a transfer of property, rather he nullifies his own rights]. If a tenant gave up his rights and then carried out any object whether unintentionally or intentionally he reimposes restrictions [because if he does so intentionally, he is reasserting his rights and further carrying is prohibited, therefore, even if he carried unintentionally we also

רבנו עובדיה מברטנורא

כלומר החלק שיש לו עמהם בחצר ולא ביטל להם ביתו, דסבר האי תנא מה שביטל ביטל ומה שלא ביטל לא ביטל הלכך הוה ליה ביתו רשותא דידיה וחצר רשותא דידיה: **ושלהם**. בתים שלהן מותרין להוציא מהן לחצר בין הוא בין הם, דהא בתים שלהם וחצר רשות אחת היא. והוא אע"ג דלא עירב הוי כאורח גבייהו, שאורח מטלטל ברשות אכסניא שלו: **נתנו לו**. הם רשות חצרן, הוא מותר להוציא מביתו לחצר שהכל ברשותו, והן אסורין אפילו לטלטל מביתו לחצר. ולא הוו אורחים גביה, דחד לגבי רבים הוי אורח, רבים לגבי יחיד לא הוו אורחים: **היו שנים**. שלא עירבו, ושאר בני חצר ביטלו להם רשותם, שניהם אוסרים זה על זה, מפני שהחצר היא של שניהם והבתים מיוחדים כל בית לבעליו, ואין מוציא מרשות המיוחדת לו לרשות שלו ושל חברו. ואע"ג דהדר חד מנייהו ובטיל ליה לחבריה, אינו מועיל, הואיל ובשעה שביטלו בני החצר רשותם לאלו השנים שלא עירבו היו אוסרים זה על זה אשתכח דביטול קמאי לא מוהני, וכי הדר מבטל לא מצי לאקנויי רשותא דידהו דהא לא קנייה. הלכך בני חצר שקצתן עירבו וקצתן לא עירבו אותן שלא עירבו מבטלין רשותן לאותן שעירבו, ואין אותן שעירבו מבטלין רשותן לאותן שלא עירבו דאסרי הדדי כדאמרן. והמבטל רשותו לבני חצר צריך שיפרש שמבטל לכל אחד ואחד: **ד בית שמאי אומרים מבעוד יום**. דסברי ביטול רשותא הוא, ומקנה רשותא בשבת אסור: **ובית הלל אומרים אף משתחשך**. סברי ביטול לאו אקנויי רשותא הוא אלא אסתלוקי מרשותא, ואסתלוקי מרשותא בשבת שפיר דמי. ובברייתא פירשו דבכל דוכתא אמרינן כיון שנאסר

ולא ערב, ביתו אסור מלהכניס ומלהוציא לו ולהם, ושללהם מותרין לו ולהם. נתנו לו רשותן, הוא מותר והן אסורין. היו שנים, אוסרין זה על זה, שאחד נותן רשות ונוטל רשות, שנים נותנים רשות, ואין נוטלין רשות: **ד מאימתי נותנין רשות, בית שמאי אומרים מבעוד יום, ובית הלל אומרים, משחשיכה**. מי שנתן רשותו והוציא, בין בשוגג בין במזיד, הרי זה אוסר.

prohibit]; these are the words of Rabbi Meir. Rabbi Yehudah says: If he acted with intention, he reimposes restrictions, but, if unintentionally, he imposes no restrictions. (5) If a householder was a partner with neighbors with one in wine and with the other [also] in wine [and they happen to have the wine in a barrel in a courtyard of an alleyway] they need not prepare an *eruv* [of *shitufey mavaot* — the merging of an alleyway with the many courtyards that open

up into it, this was usually prepared by placing food or drink belonging to all the residents in a protected area in one of the courtyards], but if his partnership was with one in wine and with the other in oil it is necessary for them to join in an *eruv* [this is so even in the case of both partnerships being in wine, if they are in two different barrels]. Rabbi Shimon ruled: neither in the one case nor in the other do they need to join in an *eruv*. (6) If five groups spent the Sabbath in a large hall [that was divided by five partitions which did not reach the ceiling and each of these individual rooms opened up into one courtyard which had other houses opening up into it as well] the School of Shammai say each group [being partitioned from the other is considered as a separate residence and] must contribute separately to the *eruv* but the School of Hillel say: [Since the partitions do not reach to the ceiling, they are all considered to be living in one house and therefore] all of them contribute to the *eruv* only one share. They agree, however, that where some of them occupy rooms or upper chambers, a separate contribution to the *eruv* must be made for each group. (7) Brothers or partners who eat at their father's table [i.e., brothers or partners who receive their food from one source] but sleep in their own house [and they, their father and others all have houses opening up into the same

דברי רבי מאיר. רבי יהודה אומר, במזיד אוסר. בשוגג אינו אוסר: ה בעל הבית שהיה שתף לשכניו, לזה ביין ולזה ביין, אינם צריכים לערב. לזה ביין ולזה בשמן, צריכים לערב. רבי שמעון אומר, אחד זה ואחד זה, אינם צריכים לערב: ו חמש חבורות ששבתו בטרקלין אחד, בית שמאי אומרים, ערוב לכל חבורה וחבורה. ובית הלל אומרים, ערוב אחד לכלן. ומודים, בזמן שמקצתן שרויין בחדרים או בעליות, שהן צריכין ערוב לכל חבורה וחבורה: ז האחין השתפין שהיו אוכלין על שלחן אביהם וישנים בבתיהם,

רבנו עובדיה מברטנורא

למקצת שבת נאסר לכולה חוץ ממבטל רשות: מי שנתן רשותו והוציא. שחור ונשתמש ברשות שביטל: אחד שוגג ואחד מזיד. דקניס שוגג אטו מזיד. ואין הלכה כרבי מאיר: ה שהיה שותף עם שכניו. שבמבוי. לשם שותפות בעלמא ולא לשם עירוב: אינם צריכים לערב. והוא שיהיו כולן שותפין בכלי אחד. ודוקא שתופי מבואות הוו ביין כדתנן בכל מ ערבין ומשתתפין. אבל עירובי חצרות אין מערבין אלא בפת, דעירוב משום דירה הוא ודירה של אדם אין לבו נמשך אלא בפת. ואם שתף שתופי מבואות בפת כל שכן דחשיב טפי וסומכין על אותו שתוף של פת במקום עירוב ואינם צריכים לערב עירובי חצרות. אבל אם נשתתפו ביין או בשאר דברים צריכין לערב עירובי חצרות ואין סומכין על השתוף, כדי שלא תשתכח תורת עירוב מן התינוקות: ר' שמעון אומר כו'. ואין הלכה כר' שמעון: ו בטרקלין. בית גדול ורחב מושב מלכים וחלקוהו לחמשה וכולן יש להן פתח מן הטרקלין לחצר לערב עם שאר בני החצר: בית שמאי אומרים. רשותיהן חלוקים וצריך שכל חבורה וחבורה תתן פת לעירוב החצר: ובית הלל אומרים. אין מחיצה זו חלוק רשות. ובזמן שחלקו הטרגלין במחיצות גדולות המגיעות לתקרה כולי עלמא לא פליגי דהוי חלוק רשות משום דהוו כשרויים בחדרים ובעליות. כי פליגי, דחלקו במחיצות נמוכות שאינן מגיעות לתקרה, בית שמאי סברי מחיצה כזו היא חלוק רשות. ובית הלל סברי לא היא חלוק רשות: ז האחין השותפין. הכי קאמר, האחין האוכלין על שלחן אביהם והשותפין האוכלים על שלחן אחד. ואוכלין על שלחן אביהם לאו דוקא אלא נוטלין מוונותיהן מבית אביהן ואוכלין אותם כל אחד בביתו. וכן השותפין עושים מלאכה אצל בעל הבית אחד בשותפות ונוטלין מוונותיהם מבעל

courtyard] must each contribute a share to the *eruv* [however, brothers who actually eat at their father's table or partners that eat at their employer's table, are considered as part of one family] hence, if any one of them forgot to contribute to the *eruv*, he must renounce his rights to the courtyard. When does this apply [that the partners or the brothers are considered as separate units]? [Only] when they bring their *eruv* into some other place,

but if the *eruv* is deposited with them [the house in which the *eruv* is located need not participate in giving a share] or if there are no other tenants with them in the courtyard [that requires an *eruv*] they need not prepare any *eruv*. [Where others force them to participate they are considered as separate units; however, in a case where they don't have to participate, e.g., the *eruv* is located in their house or there aren't any other tenants in the courtyard they are then viewed as one family.] (8) If five courtyards [each courtyard having at least two tenants] open [the Gemara deletes "into each other"] into an alley and an *eruv* was prepared for the courtyards but no *shituf* was made for the alley, the [individual] tenants [of each courtyard] are permitted the unrestricted use of the [i.e., their] courtyards, but forbidden that of the alley. If, [in addition to the individual *eruv*in] *shituf* was [also] made for the alley, they are [then] permitted the unrestricted use of both. If an *eruv* was prepared for the courtyards and *shituf* was made for the alley, even though one of the tenants of the courtyard forgot to contribute to the *eruv* [of his individual courtyard but he did participate in the *shituf*] they are nevertheless permitted the unrestricted use of both [since the reason *shituf* alone is not sufficient is that we fear lest *eruv*in become forgotten by the children, (see Mishnah portion for next week Mishnah 9). Here, however, in our case, when the majority made their *eruv*, we have nothing to fear]. If however, one of the residents of the alley forgot to contribute to the *shituf* they are [only]

רבנו עובדיה מברטנורא

הבית ומוליכין לאכול בבתיהם: וישנים בבתיהם. והם ואביהם (ואחרים) דרים בחצר אחת: צריכין ערוב לכל אחד ואחד. אם רוצים לערב עם אנשי חצר: מבטל את רשותו. צריך לבטל את רשותו: אימתי בזמן שמוליכין את ערובן. לתתו לאחד מבתי שאר בני החצר, דהואיל והזקק לעירוב ושאר דירין אסרי אינהו נמי אסרי וצריכין בולן ליתן פת בעירוב הואיל וחלוקין דיוריהן בלינה וגם אין אוכלין על שלחן אביהם ממש אלא כל אחד נוטל פרנסתו ואוכל בביתו: אבל אם היה ערוב כל החצר בא לבית אביהן, שלא הזקק לעירוב, שבת שמניחין בו העירוב אינו צריך ליתן פת: או שאין עמהן דירין אחרים, שאין דירין מזקקים אותם לעירוב, אינן צריכין לערב דכיהידים דמו: ה פתוחות זו לזו ופתוחות למבוי. בגמרא מוכח דלא תנינן במתניתין פתוחות זו לזו, משום דקיימא לן שאין מבוי ניתר בלחי או קורה עד שיהיו בתיים וחצרות פתוחים לתוכו כלומר שני בתיים פתוחים לכל חצר ושתי חצרות פתוחות למבוי והנך כיון דכולן פתוחות זו לזו ומעורבות יחד דרך פתחיהן חדא חשיב להו, ולא תנינן אלא חמש חצרות פתוחות למבוי: ערבו בחצרות. כל אחת לעצמה: מותרים בחצרות. מותרין כל בני חצר לעצמן: ואסורין במבוי. דאין סומכין על עירוב במקום שיתוף: ואם נשתתפו נמי במבוי לאחר שעירבו בחצרות מותרין כאן וכאן: ושכח אחד מבני חצר ולא עירב בחצרו להחזיר חצרו, אבל בשיתוף היה לו חלק: מותרין כאן וכאן. דטעמא מאי אין סומכים על שיתוף במקום עירוב כדי שלא תשתכח תורת עירוב מן התינוקות והכא דרוב בני חצר עירבו אלא ששכח אחד מהם

צריכין ערוב לכל אחד ואחד. לפיכך אם שכח אחד מהם ולא ערב, מבטל את רשותו. אימתי, בזמן שמוליכין ערובן במקום אחר, אבל אם היה ערוב בא אצלן, או שאין עמהן דירין בחצר, אינן צריכין לערב: ה חמש חצרות פתוחות זו לזו ופתוחות למבוי, ערבו בחצרות ולא נשתתפו במבוי, מותרין בחצרות ואסורין במבוי. ואם נשתתפו במבוי, מותרין כאן וכאן. ערבו בחצרות ונשתתפו במבוי, ושכח אחד מבני חצר ולא ערב, מותרין כאן וכאן. מבני מבוי ולא

permitted the unrestricted use of the courtyards, but forbidden that of the alley since an alley to its courtyards is as a courtyard to its houses. (9) If two courtyards were one within the other [i.e., to get to the street the tenants of the inner courtyard had to pass through the outer courtyard] and the tenants of the inner one prepared an *eruv* while those of the outer one did not prepare one, the unrestricted use of the inner one is permitted, but the outer one is forbidden. If the tenants of the outer one prepared an *eruv*

but not those of the inner one, carrying in both courtyards is forbidden [the inner, because no *eruv* was made there; the outer, since those who dwell in the inner have a right to exit through the outer, they are therefore considered to be residents of the outer who did not participate in their *eruv*]. If the tenants of each courtyard prepared an *eruv* for themselves, the unrestricted use of each is permitted to its own tenants [even though the residents of the inner did not participate with the outer since they have the unrestricted use of their own courtyard, in this case, we are lenient and do not view them as residents of the outer courtyard]. Rabbi Akiva forbids the unrestricted use of the outer one because the right of way [of the inner tenants] does impose restrictions upon it. The Sages say the right of passage never restricts [even in the second case of the Mishnah]. (10) If one of the tenants of the outer courtyard forgot to contribute to the *eruv*, the unrestricted use of the inner courtyard is permitted, but that of the outer one is forbidden. If a tenant of the inner courtyard forgot to contribute to the *eruv*, the unrestricted use of both courtyards is forbidden [we do not follow the view of the Sages]. If they all deposited their *eruv* in the same place [i.e., the outer courtyard] and one tenant, either of the inner courtyard or of the outer courtyard, forgot to contribute to the *eruv*, the use of both courtyards are forbidden [because after their joint *eruv* they are considered as one unit]. If the courtyards, however, belonged to individuals, these need not prepare an *eruv*. The

גשתתף, מתרין בחצרות ואסורין במבוי, שהמבוי לחצרות כחצר לבתים: ט זו לפנים מזו, ערבה הפנימית ולא ערבה החיצונה, הפנימית מתרת והחיצונה אסורה. החיצונה ולא הפנימית, שתייהן אסורות. ערבה זו לעצמה וזו לעצמה, זו מתרת בפני עצמה, וזו מתרת בפני עצמה. רבי עקיבא אוסר החיצונה, שדריסת הרגל אוסרתה, והכמים אומרים, אין דריסת הרגל אוסרתה: י שכח אחד מן החיצונה ולא ערב, הפנימית מתרת והחיצונה אסורה. מן הפנימית ולא ערב, שתייהן אסורות. נתנו ערובן במקום אחד, ושכח אחד, בין מן הפנימית בין מן

בנו עובדיה מברטנורא

ולא עירב לא תשתכח תורת עירוב: שהמבוי לחצרות כחצר לבתים. כשם שאסור להוציא מבתים לחצר בלא עירוב כך אסור להוציא מן החצר למבוי בלא שתוף. ולא תימא לא דמו, דבית וחצר זו רשות היחיד וזו רשות הרבים, אבל חצר ומבוי שניהן רשויות של רבים הן: ט זו לפנים מזו. פנימית פתוחה לחיצונה וחיצונה לרשות הרבים ודריסת רגליה של פנימית על חיצונה לצאת לרשות הרבים: ערבה פנימית. בעצמה לטלטל בחצרה: שתייהן אסורות. דהויא פנימית בעצמה רגל האסורה במקומה שהרי לא ערבה לעצמה, ואוסרת בדריסת רגליה על החיצונה: זו מותרת לעצמה וכו'. דרגל המותרת במקומה אינה אוסרת: רבי עקיבא אוסר. דקא סבר אף רגל המותרת אוסרת כשלא עירבה שם: והכמים אומרים כו'. דקסברי אפילו רגל האסורה במקומה כגון שלא עירבה הפנימית לעצמה אינה אוסרת על החיצונה. והלכה כביתא קמא: י שכח אחד מן הפנימית כו'. דהויא פנימית רגל האסורה ואוסרת: נתנו ערובן במקום אחד. שעירבו שתייהן זו עם זו ונתנו העירוב בחיצונה. וקרי ליה מקום אחד לפי ששתי החצרות משתמשות בה כאחד. ושכח אפילו אחד מן החיצונה ולא עירב, שתייהן אסורות, דפנימית נמי אסורה לטלטל בחצרה שהרי אינה יכולה להסתלק מן החיצונה ולהשתמש באפני נפשה דהא ליתא לערובא גבה, דאותו עירוב המתירה בחצר

resident of the inner, even though he has right of passage through the outer, since he has the unrestricted use of his own courtyard, in this case, we are lenient and do not view him as a resident of the outer courtyard, as is the view of the *Tanna kamma* in Mishnah 9].

רבנו עובדיה מברטנורא

הולכיחוהו לחיצונה. אבל נתנו העירוב בפנימית, חיצונה מתסרא בשכחה דפנימית, ופנימית לא מתסרא בשכחה דחיצונה, דהא אחדא לדשא ומשתמשא: ואם היו של יחידים. שאין בפנימית אלא אחד ובחיצונה אחד. אינם צריכים לערב זה עם זה משום דריסת הרגל, דכיון דיחיד הוא בפנימית הוי רגל המותרת ואינה אוסרת. וסתם מתניתין כתנא קמא דלעיל דסבר רגל המותרת אינה אוסרת:

Gemara Eruvin 65a

גמרא עירובין דף סה.

Rav Yehudah observed: Night was created only for sleep. Rabbi Shimon ben Lakish observed: The [light of the] moon was created only to facilitate study. When Rabbi Zeira was told, “You are exceedingly well versed in your studies,” he replied, “They are the result of day [work].” A daughter of Rav Chisda once asked Rav Chisda [who spent his nights in prayer and study], “Would the Master not like to sleep a little?” “There will soon come,” he replied, “days [in the grave] that are long [in quantity] and short [in quality; in the grave, one cannot continue his studies or perform any other good deeds] and we shall have time to sleep long.” Rav Nachman bar Yitzchak remarked, “We are day workers.” Rav Acha bar Yaakov borrowed [from the daytime] and repaid [in the night, i.e., if for some reason he had to curtail his studies during the day he made up the deficiency during the night]. Rabbi Chanina observed: The person who allows himself to be pacified when he is taking wine possesses some of the characteristics of his Creator, for it is said in Scripture, “And the Lord smelled the sweet savor [smell and taste are regarded as being on the same level] and ... said ... I will not again curse the ground any more for man's sake [Genesis 8:21, which shows that the Creator allowed himself to be pacified when enjoying, so to speak, a “sweet savor”]. Rabbi Chiyya observed: He who retains a clear mind under the influence of wine possesses the characteristics of the seventy elders; for the numerical value of *yayin* [wine] is seventy [it is composed of the letters *yod* (10) + *yod* (10) + *nun* (50) = 70] and so also is the numerical value of *sod* [*sod*, counsel, consists of the letters *samech* (60) + *vav* (6) + *dalet* (4) = 70], so when wine goes in, counsel departs [i.e., the man who drinks wine loses the ability for clear thinking. Any man, therefore, who is able to retain the clarity of his mind in such circumstances is regarded as being on par with the seventy

אמר רב יהודה לא יהודה לא איברי ליליא אלא לשינתא. אמר רבי שמעון בן לקיש בן לקיש לא אברי סיהרא אלא לגירסא. אמרו ליה רבי זירא מחדדן שמעתך. אמר להו דימא אינון. אמרה ליה בריתיה דרב חסדא לרב חסדא לא בעי מר מינם פורתא אמר לה השתא אתו יומי דאריכי וקטיני ונינום טובא. אמר רב נחמן בר יצחק אנו פועלי דיממי אנו. רב אחא בר יעקב זיף ופרע. אמר רבי חנינא כל המתפתה ביינו יש בו מדעת קונו שנגאמר (בראשית ה) וירח ה' את ריח הניחח וגומר. אמר רבי חייה כל המתישב ביינו יש בו מדעת שבעים זקנים. זין ניתן בשבעים אותיות וסוד ניתן בשבעים אותיות נכנס זין יצא סוד. אמר

elders, the Sanhedrin, the source of clear thought and counsel]. Rabbi Chanin observed: Wine was created for the sole purpose of comforting mourners and rewarding the wicked [for the little good they do in this world], for it is said, "Give strong drink to one who is about to perish [i.e., the wicked] and wine to the bitter in soul [the mourner]." (Proverbs 31:6) Rabbi Chanin bar Pappa stated: A person in whose house

wine is not poured like water has not attained a state of blessedness; for it is said, "And He will bless your bread and your water:" (Exodus 23:25) as the "bread" spoken of is a food that may be bought with the money of *maaser sheni*, so is the "water" [since it was mentioned in the same context as the "bread"] a liquid that may be bought with the money of *maaser sheni*. Such a liquid is, of course, wine [since water, like salt, may not be bought with the money of *maaser sheni*], and yet it is called "water." [If, therefore, it is poured in one's house like water, that house has attained the state of blessedness; otherwise, it has not.] Rabbi Ilai said: By three things may a person's character be determined: by his cup [i.e., the effect of drink on his mind, or by the amount he consumes], by his purse [the sum of money he spends on charitable causes or the manner of his dealings in money matters], and his anger, and some say, Also by his laughter.

זוהר קדושים ד"פ ע"ב

רבי יוסי הוה אזיל בארְחא פגע ביה רבי חייא אָמר ליה האי דאוקמוה חבְרייא דכְתיב בעלי (שמואל א ג) ולכן נשבעתי לבית עלי אם יתכפר עון בית עלי בזבחה ובמנחה עד עולם. בזבחה ומנחה אינו מתכפר אבל מתכפר הוא בדברי תורה אָמאי בגין דדברי תורה סלקין על כל קרבנין דעלמא כמה דאוקמוה דכְתיב (ויקרא ו) זאת התורה לעולה למנחה ולחטאת ולאָשם ולמלוואים שקיל אורייתא לקביל כל קרבנין דעלמא. אָמר ליה הכי הוא ודאי דכל מאן דאשתדל באורייתא אף על גב דאתגור עליה עונשא מלעילא נחא ליה מפל קרבנין ועלוון ויהווא עונשא אתקדע (ובגין דילעי בה לשמה קדשא בריד הוא אתפייס בהדיה). ותא חזי לא אתדכי בר נש לעלמין אלא במלין דאורייתא בניני כד מלין דאורייתא לא מקבלין טומאה בגין דאיהי קיימא לדפאה לאלין מסאבי. ואסוותא באורייתא אשתכח. דכְתיב (משלי ג) רפאות תהי לשרך ושקוי לעצמותיך. ודכיוותא אשתכח באורייתא דכְתיב (תהלים ט) יראת ה' טהורה עומדת לעד. מאי עומדת לעד דקנימא תדירא בהווא דכיוותא ולא אתעדרי מגיה לעלמין. אָמר ליה יראת יי בתיב ולא תורה אָמר ליה הכי הוא ודאי דהא אורייתא מספרא דגבורה קא אתיאי אָמר ליה ומהתם נפקא מהכא נפקא דכְתיב ראשית חכמה יראת יי וכתיב יראת יי טהורה ואורייתא קדושה אתקרי דכְתיב מי קדוש אני יי ודא אורייתא דהיא שְמא קדישא עלאה ועל דא מאן דאשתדל בה אתדכי ולבְתר אתקדש דכְתיב קדושים תהיו קדושים היו לא בתיב אלא תהיו. תהיו ודאי. אָמר ליה הכי הוא ומקרא כתיב (שמות ט) ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש:

Yosef Le-Chok

יוסף לחוק

Ethical Teaching:

מוסר

Rabbeinu Yonah, Sha'arei Teshuvah, 6b

שערי תשובה לרבינו יונה דף ו ע"ב

A penitent must confess, as it says, “he must confess the sin which he has committed.” (Leviticus 5:5) He should mention his own sins and the sins of his fathers, for he is punished for them, too, if he adopts their ways. So it is written, “they will confess their iniquity and the iniquity of their fathers.” (Leviticus 26:40) And he must pray. He should pray to God, asking for mercy to atone for all his sins. As it states, “Take with you words and return to the Lord. Say to Him, Forgive all sin and receive us graciously, and we will offer the words of our lips instead of bulls.” (Hosea 14:3) “Take with you words and return to the Lord” refers to confession. “Say to Him, Forgive all sin and receive us graciously” refers to prayer. And [קח טוב, literally, take good] “receive us graciously” means the good deed that we have done. For our Rabbis, of blessed memory, said that a sin extinguishes a *mitzvah*. However when one repents, the sins are atoned and the merit of the *mitzvah* is revived once more. Before his repentance, its brightness was not manifest; now however its lamp shines [again]. So it is written, “If you are pure and upright, then He will now awaken upon you and will recompense your righteous dwelling.” (Job 8:6) They, [the Rabbis] of blessed memory, pointed out that it does not say, “If you have **been** pure and upright” but rather, “If you **are** pure and upright” — meaning that you have repented. Then He will now awaken upon you' — now, after repentance, He will awaken upon you all the righteousness that you did before, including the fact that your home was wide open and you planted a terebinth [*eshel*, also meaning food and lodging for wayfarers]. As it says, “I open my doors to the wayfarer.” (ibid., 31:32) Before repentance, your righteous deeds did not protect you. But after your repentance and the removal of your sin, your merit will be revived and He will recompense the righteousness of your dwelling. “And we will offer the words of our lips instead of bulls” — that is, let our

הבעל תשובה צריך וידוי שנאמר (ויקרא ה) והתודה אשר חטא עליה ויש לו להזכיר עונותיו ועונות אבותיו כי הוא נענש עליהן באחוזו מעשה אבותיו בידו וכן כתוב (שם כו) והתודו את עונם ואת עון אבותם. וצריך התפלה. יתפלל אל השם ויבקש רחמים לכפר את כל עונותיו שנאמר (הושע יד) קחו עמכם דברים ושובו אל ה' אמרו אליו כל תשא עון וקח טוב ונשלמה פרים שפתינו. קחו עמכם דברים ושובו אל ה' זה ענין הוידוי. אמרו אליו כל תשא עון וקח טוב זה ענין התפלה. ופירוש וקח טוב מעשה הטוב שעשינו כי אמרו רבותינו זכרונם לברכה עבירה מכבה מצוה ובעת התשובה יתכפרו העונות ותתעורר זכות המצוה ויאיר נרה אחרי אשר לא הגיה אורו לפני התשובה וכן כתוב (איוב ח) אם זך וישר אתה וגומר אמרו זכרונם לברכה אם זך וישר היית לא נאמר אלא זך וישר אתה שעשית תשובה כי עתה יעיר עליך עתה אחרי התשובה יעיר עליך כל הצדקות שעשית מלפנים ואשר היה נור פתוח לרוחה ונטעת אשל אכסניא כמו שאמר (שם לא) דלתי לאורח אפתח וקודם התשובה לא היו צדקותיך מגינות עליך ואחרי שובך וסר עונך יעיר זכותך ושלם נוה צדקתך ונשלמה פרים

confession be considered like a sin-offering of bulls to make reconciliation for us before You. It mentions bulls because a sin-offering of a bull was an “inner” offering and its blood was sprinkled onto the *parokhet* [the curtain in front of the Holy of Holies] and on the golden [incense] altar. A penitent should also pray to God to eradicate his sins like a cloud [that disappears], and that He should be desirous of him, be pleased with him, and accept his petition as though he had never sinned. This is expressed in the words of Elijah concerning a penitent after suffering,

“He will pray to God and He will accept him.” (Job 33:26) For it is possible that the sin will be forgiven, that he will be redeemed from suffering and from any harsh decree, yet that God will still not desire him and not be pleased with the offering from his hand.

Practical Law:

Rambam, Forbidden Relations Chapter 22

(1) The Sages said that a person's soul desires and longs for theft and forbidden relations. You do not find a community, at any time, that does not have among them those who have broken the bounds with regard to matters of relationships and forbidden relations. The Sages further stated, Most of them — theft, a minority of them — matters regarding relations, and all of them — the dust of evil speech. (2) Therefore, it is proper for a person to subjugate his impulse regarding this matter and to accustom himself to extreme holiness, pure thoughts, and correct ideas, in order to be rescued from

them. And one should take care not to seclude oneself [with members of the opposite sex], for that is the greatest cause. Some of the greatest Sages would tell their students, Be mindful of me with regard to [seclusion with] my daughter; be mindful of me with regard to my daughter-in-law” in order to teach their students that they should not be embarrassed of this and should distance themselves from seclusion [with women]. (3) So too, one should make it his practice to distance himself from levity, drunkenness, and from talking about indecent

שְׁפָתֵינוּ וְחָשׁוּב וַיְדוּיְנוּ בְּחַטָּאת פָּרִים לְרִצּוֹן לָנוּ לְפָנֶיךָ וְהוֹבִיר פָּרִים כִּי חָטָאת פֶּר הִיָּה פְּנִימִי וְהָיוּ מִזֵּין מִדְּמֹו עַל הַפְּרוּכֶת וְעַל מִזְבַּח הַזֹּהֵב. וְעוֹד יִתְפַּלֵּל בְּעַל הַתְּשׁוּבָה אֶל הַשֵּׁם לְמַחֲוֹת כְּעַב פְּשָׁעֵיו וְכַעֲנֵן חָטָאתָיו וְשִׁיחֲפוּץ בּוֹ וַיִּרְצָהוּ וַיַּעֲתֶר לוֹ כְּאֲשֶׁר אִם לֹא חָטָא כְּעֵנִין שְׁפָתוֹב בְּדַבְרֵי אֱלֹהֵימָא עַל בְּעַל הַתְּשׁוּבָה אַחֲרֵי הַיְסוּרִין (שם ל) יַעֲתֶר אֶל אֱלֹהֵי וַיִּרְצָהוּ כִּי יִתְכַן לְהִיּוֹת הָעוֹן נִסְלַח וְנִפְדָּה מִן הַיְסוּרִין וּמִכָּל גְּזֵרָה וְאִין לְשֵׁם חַפֵּץ בּוֹ וּמִנְחָה לֹא יִרְצָה מִיָּדוֹ:

הלכה

הרמב"ם הלכות איסורי ביאה פרק כב

א אָמְרוּ חַכְמִים גָּזַל וְעֲרִיּוֹת נַפְשׁוֹ שֶׁל אָדָם מִתְאַוָּה לָהֶם וּמְחַמְדָּתָן וְאִין אֲתָהּ מוֹצֵא קָהֵל בְּכָל זְמַן וְזִמְן שְׂאִין בְּהֵן פְּרוּצִים בְּעֲרִיּוֹת וּבִיאוֹת אִסוּרוֹת. וְעוֹד אָמְרוּ חַכְמִים רוּבָן בְּגִזְל וּמִיעוּטָן בְּעֲרִיּוֹת וְהֵבֵל בְּאַבְק לְשׁוֹן הָרֶע: ב לְפִיכָף רְאוּי לוֹ לְאָדָם לְכוֹף יִצְרוֹ בְּדַבֵּר זֶה וּלְהִרְגִיל עֲצָמוֹ בְּקְדוּשָׁה יִתִּירָה וּבְמַחֲשָׁבָה טְהוּרָה וּבְדַעַת נְכוּנָה כְּדִי לְהִנְצֵל מִדָּן. וַיִּזְהַר מִן הַיְחוד שֶׁהוּא הַגּוֹרֵם הַגָּדוֹל. גְּדוּלֵי הַחַכְמִים הָיוּ אוֹמְרִים לְתַלְמִידֵיהֶם הַזֹּהֲרוּ בִּי מִפְּנֵי בְּתִי הַזֹּהֲרוּ כִּי מִפְּנֵי בְּתִי כְּדִי לְלַמֵּד לְתַלְמִידֵיהֶם שֶׁלֹּא יִתְבַּיְשׁוּ מִדַּבֵּר זֶה וַיִּתְרַחֲקוּ מִן הַיְחוד: ג וְכֵן יִנְהוֹג לְהִתְרַחֵק מִן הַשְּׁחֹק וּמִן הַשְּׁכָרוֹת

matters, for these are major causes and steps leading up to forbidden matters. And one should not dwell without a wife, for this practice [i.e., having a wife] causes great purity. More than all of this, they said that one should turn himself and his thoughts to words of Torah and should broaden his mind with wisdom. For the thought of forbidden matters takes control only of a heart that is devoid of wisdom. And concerning wisdom it says, "A beloved deer and a pleasing doe; let her breasts satisfy you at all times; be preoccupied with her love always." (Proverbs 5:19)

ומדברי עגבים שאלו גורמין גדולים והן מעלות של עריות. ולא ישוב בלא אשה שמנהג זה גורם לטהרה גדולה יתירה מכל זאת אמרו יפנה עצמו ומחשבתו לדברי תורה וירחיב דעתו בחכמה שאין מחשבת עריות מתגברת אלא בלב פנוי מן החכמה. ובחכמה הוא אומר (משלי ה) איילת אהבים ויעלת הן דדיה ירוך בכל עת באהבתה תשגה תמיד:

KEDOSHIM FOR TUESDAY TORAH

קדושים ליום שלישי תורה

כיון בקריאת חמשה פסוקים אלו שהם כנגד ה דמילוי זה דשם ב"ן להשאר בו הארה מתוספת הנפש משבת שעברה

יא לא תגנבו ולא תכחשו ולא תשקרו יא לא תגנבו ולא תכדבון

(11) Do not steal. Do not deny falsely. A man must not lie to his fellow. (12) Do

RASHI

(11) **Do not steal** — *This is an admonition against someone stealing money, while the "Do not steal" in the Ten Commandments is an admonition against someone stealing people [i.e., kidnapping. And how do we know that the latter refers to stealing people and not money? Because it represents] a matter that is learned out from its context [namely, the juxtaposed Ten Commandments, such as, Do not murder, Do not commit*

adultery, each of which is a] commandment, the transgression of which incurs the death penalty from the Court [which is the case with kidnapping but not with stealing money] (see Rashi on Exodus 20:13; Sanhedrin 86a). **Do not deny falsely** — *Since Scripture says (Leviticus 5:22), "and he denies ... falsely," and there, he must pay back the principal and [an additional] fifth of its value, we know the punishment involved. But where do we find the admonition [against denying a rightful claim]? [Here, when] Scripture says, ולא תכחשו. [A man] must not lie* — *Since Scripture says (Leviticus 5:22) "and he ... swears falsely," and there, he must [also] pay back the principal and [an additional] fifth of its value, we know the punishment involved. But] where do we find the admonition [against swearing falsely]? [Here, when] Scripture says, ולא תשקרו. **Do not steal. Do not deny falsely. [A man]***

רש"י (יא) לא תגנבו. אזהרה לגונב ממון, אכל לא תגנב" שבפערת הדברות, אזהרה לגונב נפשות; דבר הלמד מענינו, דבר שחייבין עליו מיתת בית-דין. ולא-תכחשו. לפי שנאמר (ויקרא, ה, כב): "וכחש-בה", משלם קרן וחמש. למדנו ענש. אזהרה מנין, תלמוד לומר: "ולא תכחשו". ולא-תשקרו. לפי שנאמר (שם): "ונשבע על-שקר", ישלם קרן וחמש, למדנו ענש. אזהרה מנין, תלמוד לומר: "ולא תשקרו". לא תגנבו